

Laivas

Savaitinis Laikraštis

No. 45. Lapkričio (Nov.) 3, 1923. Metai III

“Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.”

LAIVAS (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

Prenumeratos Kaina:

Metams \$1.50
 Pusei metų 75c
 Vienas numeris 5c

Subscription Rates:

One Year \$1.50
 Six Months 75c
 Single Copy 5c

“DRAUGAS” PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

LTSR vaist.
 respublikinė
 biblioteka

25-tas SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

Šv. Mišių Lekcija (Kol. 3, 12-17).

Broliai: kaip Dievo išrinktieji, šventi ir mylimi, apsilvilkite Dievo gailestingumu viduriai, maloningumu, nusizeminimu, kuklumu, kantrybe, vieni kitiems padėdami ir dovanodami patys sau, jei kas prieš ką turi nusiskundimo: kaip ir Viešpats dovanuoja jums, taip ir jūs. Labiau už tą visą turėkite meilės, nes ji yra tobulybės raištis: ir Kristaus taika tesidžiaugia jūsų širdyse, nes joje ir pašaukti esate viename kune ir bukite dėkingi. Kristaus žodis te gyvena jūmyse gausiai, visokioje išmintyje, mokindami ir pasiragindami patys save psalmėmis, imnais ir dvasinėmis giesmėmis, malonėje Dievui giedodami savo širdyje. Visą ką tikrai veikiate žodžiu ar darbu, visa V. Jėzaus Kristaus vardu, dėkodami Dievui ir Tėvui per Jėzų Kristų mūsų Viešpatį.

Šv. Mišių Evangelija (Mat. 13, 24-30).

Anuo metu Jėzus pasakė minioms šitą prilyginimą: Dangaus karalystė panaši žmogui, kuris savo lauke pasėjo gerą sėklą. Bemiegant-gi žmonėms atėjo priešas ir užsėjo kukalių į tarpą kveičių ir nuėjo. Užaugus želmėnims ir vaisių atvedus tada pasirodė ir kukalės. Šeimininko-gi tarnai priėję tarė jam: Viešpatie, ar-gi negerą sėklą pasėjai savo lauke? Tat iš kur atsirado kukalių? Ir tarė jiems: Kerštininkas žmogus tai padarė. Tarnai-gi tarė jam: Nori, einam ir išraujam jas? Ir tarė: Ne: kad kartais berinkdami kukales neišrautumėte ir kviečių su jomis. Leiskite augti abejiems iki pjūčiai, ir pjuties laiku pasakysiu pjovikams: Surinkite pirma kukales ir surinkite jas į sau- jas sudeginti, o kviečius sugabenkite į mano kluoną.

MAHOMETONŲ ATSIVERTIMAS.

Mahometonai vadinasi žmonės, kurie išpažįsta Mahometo tikybą.

Mahometonai tad yra Mahometo pasekėjai. Bet kas gi buvo tas Mahometas, kokia jo tikyba?

Mahometas gyveno 570—633 metais po Kristaus gimimo. Kilo jisai iš Arabų šeimynos. Arabai buvo tuomet dar stabmeldžiai (pagonys). Mahometas užaugo stabmeldybėje, bet keliaudamas ilgą laiką prekybos reikalais per Siriją ir Palestiną, jisai susipažino su žydų ir krikščionių tikybomis.

Mahometui stabmeldystė pasirodė aiškiai klaidinga, bet ir žydų bei krikščionių tikybose ne viskas jam patiko.

Tad sumanė sutverti naują tikybą. Iš žydų ir krikščionių mokslo Mahometas paėmė kai kurias tiesas, kai kurias iškreipė savaip, o kitas pats susigalvojo ir taip sudarė naują tikybos mokslą. Kad žmonės geriau tikėtų, Mahometas pasiskelbė esąs pranašas Dievo siųstas skelbti naują žmonėms mokslą, kurį gavęs neva per Angelo Gabriėliaus apreiškimą.

Pirmiausiai, Mahometas pradėjo skelbti savo mokslą stabmeldžiams tautiečiams Arabijoje. Nežiurint į dideles kliutis, jam pasisėkė ginklu ir savo iškalba patraukti prie savęs veik visas Arabų tautas. Miestą Mekka, kur jisai pats buvo gimęs, Mahometas pasirinko savo tikybos sostine. Mahometonai ir šiandien laiko šį miestą šventu ir kasmet atlieka į jį maldingas keliones.

Bet koks gi yra Mahometo mokslas?

Mahometo tikyboje nerasi tiesą sakant jokių tikrų ti-

kėjimo tiesų, paslapčių; nėra ten nei kunigystės, nei aukos, nei gyvenimo tikėjimu paremto.

Koranas, tai yra šventoji mahometonų knyga, liepia melstis penkis kartus į dieną, laikyti pasninkus paskirtomis dienomis, negerti svaiginančių gėrimų ir nesigailėti išmaldu neturtingiems. Už tai Mahometas leidžia laikyti vyrams daug pačių, tiek, kiek jie tik gali išmaitinti; žada tikriesiems Korano išpažintojams dangų, nors ir būtų sunkiai nusidėję. Pats gi dangus vaizdinamas kaip kokia tai kuniškų gyvuliškų linksmybių vieta. Visus gi, kurie neišpažįsta Mahometo tikybos, jįsai sodina į pragarą.

Nėra nieko stebėtino, kad toksai mokslas stabmeldžiams arabams labai patiko ir jie taip greit jo prisiėmė. Juk čia viskas pataikauja žmogaus žemesniems geiduliams, maža tereikalaujama savęs išsižadėjimo.

Kai Mahometas sustiprėjo — tuomet pradėjo toliau plėsti savo tikyba. Bet kokių žiaurių priemonių imtasi, kad išplatintų! Dažniausia buvo vartojama prievarta ginklas. Kas nenorėjo priimti naujos tikybos, turėjo žuti arba užsimokėti didelį mokesnį. Dažnai buvo skelbiamas šventas karas prieš krikščionis, kuriems jokio pasigailėjimo nebuvo, jei nenorėjo išsižadėti savo tikybos. Per ilgus amžius mahometonai su ginklu rankose platino savo tikyba.

Ir jiems pasisekė daug daug žmonių pavylioti arba priversti prie naujos tikybos. Dar šiandien po tiek karų ir kovų su mahometonais skaitoma Mahometo išpažintojų apie 233 milijonus! Sulig tautybe mahometonų priklauso daugiausiai turkai, arabai, totoriai, persai ir kitos tautos Mažoje Azijoje, Afrikoje, Azijos Indijoje. Yra jų net

Pylypinų salose, o net Rusijoje ir Lietuvoje apie Vilnių ir Minską.

Šiandien ypač po šio didelio karo mahometonai, ypač turkai, nėra taip galingi ir jų žiaurumas santykiuose su krikščionimis daug sušvelnėjęs.

Bet mums katalikams ne tiek mahometonų galybės susilpnėjimas rup., kiek rupi jų nemirštosios sielos. Juk baisu ir pamąstyti! 233 milijonai sielų gyvena tikėjimo tamsybėse, sugyvulėję geidulių gyvenimo bangose! Argi neturi būti skaudu kiekvienam katalikui giliai mąstančiam, kad tiek sielų žuva, žuva amžinai?...

Ar neturi mums rūpėti jų atsivertimas, jų išganymas?

Pijus XI paskyrė Lapkričio mėnesio Apaštalytės maldai intencijai kaip tik *mahometonų atvertimą*.

Stengkimės tad ta mintimi per šį mėnesį aukoti savo gerus darbus, kryželius ir maldas, o tuomet išpildysime karštą Bažnyčios troškimą: netikėlius mahometonus atverti į tikrojo tikėjimo šviesą.

MALDA

kad atsiverstų mahometonai.

O Jėzau, kuris esi tikras Dievas ir tikras žmogus, viso pasaulio Išganytojau, maldaujame Tave nuolankiai per Nekaltąją Marijos Širdį — idant gailestingąsias savo akis atkreiptumei į anas tautas, kurios jau nuo kiek amžių gyvena Mahometo klaidose peskendę.

Dovanok jiems, ką tik blogo jie buvo padarę, prieš Tavo išrinktuosius paniekindami Tavo šventąjį Vardą! Sa-

vo šviesos spinduliais išsklaidyk tamsybes, kuriomis mahometonai yra apsiausti, o atgimimo malonės jiems suteikęs atidaryk jiems Tavo Širdies turtus, idant, išpažindami tikrąjį tikėjimą, šlovintų ir garbintų Įtave, Amžinąjį Žodį, dėl mūsų išganymo tapusį Kunu drauge su Tėvu ir Šventąja Dvasia. Amen.

(Šv. Penitencijarios Kongregacija 24 liepos, 1923 m., suteikė 200 dienų atleidimą už atkalbėjimą šios maldelės maldinga ir gailinga širdimi vieną kartą dienai — taip jau pilną atleidimą sykį į mėnesį — jei tą maldą kas rašė kasdien per visą mėnesį, ir išpildys paprastas sąlygas — išpažintį, šv. Komuniją ir maldą šv. Tėvo intencijai).

MISIJONORIŲ VARGAI TARP PAGONŲ.

Kiek sunkių vargų, kiek pavojingų kelionių atlieka misijonoriai, kurie platina katalikų tikėjimą stabmeldžių tarpe, šiek-tiek galėsite suprasti nors iš šito misijonorio kun. Petrauskio, Mažesniųjų Brolių viešpatijos, laiško. Jis tap rašo:

“Paskutinį laišką išsiuntęs, neužilga išvažiavau kitų misijų aplankyti, pradėdamas nuo miestelio Janlo (Kinijoje). Buvo tai balandis, todėl nenuostabu, kad įvairių rušių kirminai, vabzdžiai ir vabalai pradėjo liūsti iš žemės, iš po grindžių, durų, sienų, o net iš stalų ir suolų. Sakydamas apie vabzdžius, turiu mintyje ne kokias tai auksines musėles, bet labai paprastas Kinijoje ir visiems nemalonias...

blakes, kurių čia yra pilni miestai ir miesteliai. Kaimuose mažiaus, nes kaip padavimas sako, blakės eina su opijumu, kurį vartoja kiniečiai rukimui. Kadangi po kaimus gyvena neturtingesni žmonės, todėl mažiaus ruko opijum, tai delto mažiaus ir blakių esą.

“Rašau apie blakes, nes tai didžiausias vargas ir labai pavojingas misijonoriui. Jau nevienas nuo jų įgavo įvairių užkrėčiamųjų ligų. Kad nuo jų apsiginus, paprastai persigabenu dvi nauji lenti, dedu jas ant suolų, prisikloju ryžių stagarų arba šiaudų, ir ant taip prirengtos lovos viršuje ant keturių bamburų pagalių pakabinu drobulę; tad guliu, kaip karalius po baldakimu. Kartais ir tas negelbsti. Neprašytos viešnės vis atranda kelią, kaip prie manęs prieiti. Prie to gulamame kambaryje laikydavau mišias, šv. Sakramentus dalydavau ir priimdavau žmones su įvairiais reikalais atėjusius.

Vieną kartą atėjo pas mane tulas stabmeldys ir pradėjo rugoti ant dabartinių laikų, ant jaunimo ir pažangos. Ypatingai nepatiko jam tas, kad dabar stato dirbtuves, atveria kasyklas, nes tokiu būdu iššaukia rustybę ano šlibino, kursai slepiasi žemės viduryje.

— “Bet gi tenai nėra jokio šlibino (smako)” — atsakiau jam, pertraukdamas jo kalbą.

— “O tai kaip man, kunigas, išaiškinsi tuos nuolatus žemės drebėjimus mūsų laikais?” — užklausė juokdamas kinietis. — Europiečių prirodymai tai pasakos. Mes kiniečiai nuo kelių tukstančių metų gerai žinome, kad yra šlibinas (smakas), kad dabar jam labai nugarą užgavo ir delto verčiasi nuo šono ant šono, kelia galvą ir purto žemę.”

Iš eilės dabar aš ir mano draugai ne tiktai juokėmės,

bet kvatoti kvatojome, o stabmeldis su rustu veidu nutūjo sau.

Kasdieną lankiau pavienias krikščionių šeimynas, kalbėjau su jomis tai apie tą, tai apie kitą, tai apie tikėjimo dalykus. Tokie pasikalbėjimai kaimuose ir miesteliuose užstoja katekizacijas ir pamokslus.

Sekančioje misijos stotyje, Tun-san-ju-san, tiktai pernakvojau, arba geriaus sakant persėdėjau. Pridėjo į lovą senų ryžų šiaudų, kuriuose buvo pilna mažų kirminaičių. Greitai sutino man visas veidas, rankos ir kojos. Nenorėjau nieko žadinti, taip pat neturėjau degtukų, tad prisėjo visą naktį pakutavoti. Šeimyna, kurioje apsigyvenau, labai neturtinga, bet kuo galėdama vaišino misijonorių ir rodė aplinkui gyvenantiems pagonims nepaprastą krikščioniškų dorybių pavyzdį. Visi, didi ir maži vaikai gerai mokėjo katekizmą.

Pravažiuodamas per vieną pagonų miestelį Chun-cia-tin išgirdau pirmą kartą prieš save netinkamus obalsius. Nudaviau, kad nesuprantu. Už miestelio atsivėrė gražiausias kraštas. Aplinkui žaliuoja ryžų plantacijos ir žemėluomoje suseina kreivais laipsniais, o vanduo, liuliudamas mažais tarpeliais, ežere padarytais, teka iš vienos dirvos antrą. Važiuoju toliau, didelis ežeras. Mažas, dailus laivelis su irkluotojais perkelia mane per tą ežerą. Priešakyje matau porą kokių tai paukščių, panašių į laukines antis. Žiuriu, štai jie puola vandenin, pasineria, plaukioja ir meta iš savęs gyvas žuveles į laivelį. Nuostabu, bet taip tikrai buvo. Jau palaim. Odorikas, pranciškonas 14 šimtmetyje rašo, kad tokius paukščius yra matęs, kuomet keliavo per Kiniją.

Į patį pusdienį atvykau į kaimą Chun-cia-tien. Ka-

talikų tikyba čia jau giliai šaknis suleido dviejose kiniečių šeimynose, kurios dar prieš 80 metų priėmė krikščionystę. Bemažko visas šeimynas pašvenčiau ir pavedžiau Švenč. Jėzaus Širdžiai, kaip tą paliepė popiežius ir vyskupas. Nuostabų reginį čia daro apie namus ištisos eilės gėlių, pasodintų induose. Ypatingos čia gėlės ir žolinai, bet dar ypatingesni indai arba vazonai, kuriuose prilipyti akmenėliai gražiai spindžia įvairiomis spalvomis. Tokių akmenėlių galima atrasti tiktai šioje apylinkėje. Paskui teko važiuoti per miestelį vadinamą Dzou-san-pu, kur nėra krikščionių, todėl užėjau į kinų restoraną. Meldžiu sau įsivaizdinti žemą, ilgą ir tamsią palapinę, be langų. Kertėje ruksta dumai iš virtuvės ir tokiu kvapsniu atsiduoda, kad nors nosį į šalį kreipk. Nusviręs stalas riokso, paremtas pagaliais, prie kurio susėdo pakeleiviai. Ruko pypkes, kurių dumai pareina per vandenį, o kiti geria stiprią arbatą. Prie to žmonių balsai maišosi su kiaulių kriuksėjimu, karvių baubimu ir arklių žvingėjimu, kurių balšai ateina iš kito kambario galo. Štai kaip atrodo kiniečių restorantas, tiktai nežinoma prie kurios klasės priskaityti. Man paskyrė vietą priešai tai palapinei. Bijodamas mažų vabalėlių, prirengiau sau lovą viduryje gryčios. Baisus vėjas pažadino manę apie vidunaktį. Vėjas švilpė kaip padukės; mėtė nuo stogų duokalkas, trunkė durimis, ant galo, kas tai baisiai subildėjo, sutraškėjo gryčios viduje ir štai viena siena visa nukrito į vidų. Tuojaus pasipilė smarkus lietus, viską užpildamas ir plaudamas. Ant rytojaus kuogreičiausiai apleidau restoraną ir nuėjau į turgavietę. Kuomet tenai vaikštinėjau, klausydamas pirklių, kaip jie, girdami savo prekes, dainavo, staigu priėjo žmogus ir prašo prie ligo.

— Kur? — klausiu. — “Čia pat šalyp krautuvėlės miršta vienas senėlis, katalikas.” — Einame. Tuojaus priėjome prie vargšo trobelės, kurioje gulėjo senlis jau be judėjimo, tiktai, pamatęs mane, šaukė duslu balsu, rodydamas dešiniąja ranka į dangų, kur laukė jį geresnis likimas.

Kas galėjo tikėtis, kad busiu reikalingas tenai, kur, maniau, nėra krikščionių! Ištiesų, V. Dievas valdo mūsų žingsnius!

Vertė M. M. T.

MALDINGA TARNAITĖ.

Dideliame mieste N. tarnavo pas ponus jauna maldinga mergaitė. Ji turėjo ypatingą maldingumą prie dušių skaistykloje kenčiančių. Joms gelbėti mergaitė atlikdavo daug gerų darbų ir maldų, bet ypatingai vieną turėjo gražų paprotį. Per mėnesį taupydavo skatiką iš savo menkos algos ir už sutaupytus pinigų kas mėnuo užsakydavo šv. Mišias. Tų Mišių pasistengdavo pati išklaudyti, aukodama jas už dušią, kuriai mažiausiai dar tebeliko kentėti, idant ji greičiausiai būtų išliuosuota iš skaistyklos.

Bet štai aplanko ją Dievas dideliais bandymais. Ji sunkiai suserga, netenka vietos pas ponus, atsiduria ligoninėje. Ilgą laiką sirgusi pasveiko, bet išėjus iš ligoninės vargšė pajuto turinti tik vieną dolerį kišeniuje, o čia klausmas, ar gaus vietą? Pasiteiravus darbo biure — ir gavus adresą ponų reikalaujančių tarnaitės, pasitikėdama Dievo Apvaizda eina sulig paduotu adresu. Pakelyje reikėjo eiti pro šv. Eustachijaus bažnyčią. Maldinga mergaitė už-

ėjo į bažnyčią. Kunigas rengėsi eiti su šv. Mišiomis. Mergaitė prisiminė, kad ši mėnesį dar nebuvo sulig savo papročiu užpirkusi šv. Mišių už dušias. Kasgi daryti? Kišeniuje vienas tik doleris. Jį atidavus, reikės likti be nieko. O jei negreit rasi tarnystę, kas tuomet bus? Taip kilo dvasios kova geros mergaitės širdyje. kovojo maldingumas prie dušių skaistykloje su protingu savęs aprupinimu. Bet galų gale maldingumas prie dušių ėmė viršų. Mergaitė sau pamanė: “Dievas Geriausias neapleis manęs, o aš visgi išpildysiu savo priedermę.” Nieko nelaukdama, tuojau nuėjo į zokristiją ir užpirko šv. Mišias už dušias.

Su koku karštumu klausė gera tarnaitė šių šv. Mišių! Ji aukojo jas už dušią, kuri pirmoje eilėje laukia pasiliosavimo iš skaistyklos kančių, ir prašė ją, kad ir ji jos neužmirštų, kad užtartų už ją pas Dievą.

Po Mišių mergaitė išeina iš bažnyčios ir kiek paėjus gatve sutinka jauną ponaitį, kuris jos paklausė: “Tamsta, ieškai vietos?” — “Taip” — atsakė tarnaitė truputį nustebus.

“Tamsta eik šia gatve ir prieisi prie namų No. 1056, ten gyvena ponias X., kuri reikalinga yra tarnaitės. Aš tikiuose, kad ji Tamstą priims” —

Tai pasakęs jaunikaitis išnyko tarp žmonių einančių gatve. Mergaitė nesuskubo net jam padėkoti.

Su drebančia širdimi prisiartinė prie nurodytų namų ir nedrąsiai įėjo į vidų.

Trepais lipo žemyn su rišuliais rankoje kažin kokia moteriškė marmėdama pikta sau po nosia.

“Ar čia gyvena ponias X.?” — paklausė mandagiai mergaitė.

“Tegul galas ima tavo ponia X. Sau žinokis.” — rušiai atkirto nepažįstama moteris ir išėjo trenkus durimis.

Jauna mergaitė ėjo toliau, kol nesurado durų, ant kurių buvo ponios X. parašas.

Pabarškino. “Įeikite” — atsiliepė malonus ponios balsas.

Mergaitė įėjo. Prie stalo sėdėjo jau nebejauna moteriskė.

“Tamsta ieškai tarnaitės? — pradėjo mergaitė. “Šiandien rytą pas Šv. Eustachijos bažnyčią tai sužinojau.”

“Kaip? — nustebus sušuko ponia. “Šiandien rytą Tamstai niekas to negalėjo pasakyti. Aš tik dabar neseniai pašaliniau buvusią tarnaitę, kurią galėjai patikti. Bet dar naujos neieškojau. Kas gi galėjo Tamstai pasakyti, kad aš ieškau tarnaitės.”

“Jaunas aukštas šviesiaplaukis ponaitis.” “Koks tai ponaitis? — Tuo tarpu mergina pamatė ant stalo fotografiją ir rodydama į ją, tarė: “Štai, ponia, šitas jaunikaitis man nurodė Tamstos adresą ir pasakė, Tamsta esanti reikalinga tarnaitės.”

Ponia X. atsistojo, suriko ir veik alpdama puolėsi prie mergaitės: “Tai mano sunus, miręs prieš dvejus metus!” Sakyk Tamsta, kaip tai viskas įvyko.”

Mergaitė smulkiai papasakojo viską kas buvo atsitikę.

Tuomet ponia X. ašarodama apkabino gerą mergaitę ir tarė: “Nėra abejonės, kad Tamstos malda ir pasišventimas išgelbėjo mano sunaus sielą iš skaistyklos. Tamsta nuo šiol busi man ne tarnaitė, bet duktė.” —

(“Causeries du Dimanche”).

NEGRŲ KRIKŠČIONIŲ MALDINGUMAS.

Daug misijonorių iš įvairių tautų darbuojasi tarp Negrų arba Juodukų, kad juos atverstų prie Kristaus tikėjimo. Ir ne veltui darbuojasi; nes daug jų atsiverčia. Pačioje Afrikoje, jų tėvynė, du milijonai trys šimtai dešimts tukstančių (2,310,000) negrų išpažįsta katalikų tikyba. O prieš aštuoniasdešimts metų nebuvo jų daugiau šimto tukstančių. Turi jau jie ir savo seserų ir penkis kunigus, kurie Afrikoje ir Amerikoje jų tarpe darbuojasi. Nemažai jau turi ir kentėtojų, kurie už tikėjimą savo gyvastį pašventė. Buvo minėta "Laive" apie 21 jaunikaitį, kurie Ugaudoje nedoro karaliaus, buvo sudeginti, kad neponorėjo liaudies melstis prie Dievo ir nesutiko ant nepadorių darbų savo valdovo. Prieš tris metus popiežius paskaitė juos tarp šventųjų. Buvo minėta apie Siną, kuri tapo už tikėjimą nukankinta nesenai. Misijonoriai negali atsidžiaugti savo atverstųjų negrų maldingumu ir dievotumu.

Štai dabar Kat. Misijos No. 490, gražiai aprašo apie Basutų negrų karal. madingą gyvenimą. Jis vadinasi Natanelius Griffitha; pirmiausia buvo stabmeldis, įpratęs girtuokliauti ir daug pačių turėjo. Bet turėdamas geležinę valią, Dievo malonės stiprinamas, metė tas nedorybes ir tapo apkrikštytas, gaudamas vardą Natanaelius ap. Griffitha, tapęs krikščioniu visiškai atsimainė ir visiškai atsidavė Dievo meilei. Jo tautiečiai išrinko jį savo karaliumi, bet reikalavo, kad jis grįžtų prie savo bočių tikybos ir papročių; bet jis rimtai tarė jiems: "Karaliaus vardą galite sau atsiimti, bet savo tikėjimo neleisiu sau pamesti." Galop tautiečiai sutiko ant vieno ir antro. Kuomet 1919 metais kai po karalius keliavo į Angliją, pasiėmė su savimi kunigą,

kuris kasdieną laikė šv. Mišias ant laivo, o jis maldingai klausė su savo palydovais, o kadangi tai buvo spalio mėnuo, tai vakarais visi balsiai kalbėdavo Ražančių, o paskui, eidavo dvasios susitelkime į poilsį. Tuo tarpu daug baltųjų kartu plaukė, o net sekmadieniais nenorėjo šv. Mišių klausyti.

Lygiai tame pačiame numeryje, Kat. Misiijos aprašo ir apie kitą maldingą valdininką Stanislovą Mugvają, kuris Ugandoje esąs teisingumo ministru. Jis eidamas 25 metus savo amžiaus priėmė krikštą ir tapo priimtas į Katalikų Bažnyčią. Atsivertęs tapo tikru krikščioniško, maldingo gyvenimo pavyzdžiu. Jau daug metų praslinko nuo atsivertimo, o dar bemažko, apart Didžiosios Pėtnyčios, nėra apleidęs dienos, kurioje nebutų priėmęs šv. Komunijos ir neišklausęs dviejų šv. Mišių. Nors ministru budamas Ugandoje, turi daug užsiėmimo, vienok vakarais savo koplyčioje atranda dar laiko sukalbėti dalį Ražančiaus ir pasimelsti širdingai prie V. Jėzaus, Švenč. Sakramente esančio. Žmogus, kursai moka taip uoliai melstis, mokės taip pat krikščioniškai veikti. Daug jis gero nuveikė; daugel pagelbėjo prie išgavimo tikėjimo laisvės, nes pirmiausia nevalia buvo katalikų tikėjimą platinti toje šalyje, daug pagelbėjo Baltiems tėvams steigti katalikiškas mokyklas ir tt. Už tai, už jo tokius prakilnius darbus, šv. Tėvas Pijus X, 1912 m. pasiuntė jam didelį kryžių šv. Silvestro, kaip atsižimėjimo ženklą.

Taip pat misijonariai, aprašydami tų ir kitų atsivertusių negrų gražų gyvenimą, dažną lankymą bažnyčios ir ėjimą prie šv. Sakramentų ir tt., negali atsidžiaugti jaisiais ir tas priduoja jiems drąsos ir uolumo darbuotis dėl jų išganymo.

M. M. T.

K A S G I R D Ė T I .

L i e t u v o j e .

Lietuvos valdžia rengiasi greitu laiku pagaminti metalinių pinigų. Manoma paruošti monetas 1, 2, 5, 10, 25, 50 centų ir 1, 3, 5, 25, 50 litų. Finansų Ministerija jau paskelbė konkursą tų monetų projektams išdirbti.

Tilžėje atidarytas Lietuvos konsulatas.

Kaune spalio 22-24 d. įvyko Lietuvos krikščionių demokratų kongresas. Kongresas buvo skaitlingas ir įdomus.

Susisiekimo Ministerija mano tiest naują siaurojo geležkelio liniją: Ukmergė-Malėtai-Utena-Ežerėnai.

P. Čarneckis buvęs Lietuvos atstovas Amerikoje, pagryžo *Kaunan*.

Kun. Ignas Lapšys, visų mylimas ir gerbiamas Samaros klebonas, kurs sveikas budamas daug pasidarbavo savo tautiečiams, ilgą laiką buvo kankinamas bolševikų kalėjime, ir jam susirgus, parvežtas tėvynėn, dabar guli suparaližuotas Kauno miesto ligoninėje. Gydytojai pataria siųsti ligonį kur į sanatoriją, kur būtų galima rimtai jį gydyti. Šiam reikalui reikia lėšų. Delto susidarė komitetas, kurs renka aukas. Komitetas kreipiasi į buvusius jo parapiečius ir visus geros valios žmones, kad visi, kiek kas gali, prisidėtų aukomis. Aukas priima kun. J. Juraitis, (Kaunas, Laisvės Al. No. 61).

— Vienintėlis katalikų dienraštis "Laisvė" Kaune užsidarė delto, kad neįstengė valdžiai sumokėti mokesčių, kurių prisirinko į 30,000 litų (\$3,000). Dabar, kol nesusitvers kitas laikraštis, bedieviams agitacijai atviros durys. Kad

kaip nors greičiau atsirastų naujas ir stiprus katalikų dienraštis!...

— Įsisteigė savo senojoje buveinėje Kaune Tėvai Jezuitai. Du Jezuitai atvyko. Tikimasi dar kelių iš visų pasaulio kraštų. Yra jų keletas Amerikoje, Kanadoje, Belgijoje. Didelių nuopelnų katalikybei Lietuvoje yra padarę Tėvai Jezuitai praeityje. Daug vilties iš jų atsiradimo kila ateičiai.

K i t u r .

Šv. Tėvas Pijus XI paskelbė raštą del pamaldų už dušias skaistykloje. Šv. Tėvas ragina katalikus melstis ypatingai už žuvusius kare dušias, ypač už visus apleistus, už kuriuos nėra kam pasimelsti.

Smaugiant Francijai Vokietiją, pas vokiečius bloga. Už vieną markę nieko nenupirksi. Už vieną dolerį nupirksi markių jau 60,000,000,000 (60 tukstančių milijonų). Visur Vokietijoje sukilimai. Saksonijoje sukilo bolševikai. Bavarijoje sukilo monarchistai. Reino provincija visai panorėjo atskilti nuo Vokietijos ir pasiskelbė nepriklausoma valstybe.

— Amerikon atsilankė buvęs anglų ministerių pirmininkas, Lloyd George. Jisai ragina Ameriką, kad pagelbėtų Europai susitvarkyti, kad prikibtų Anglijai. Amerika matyt mėgins. Bet vargiai kas iš to išeis.

— Rusų bolševikai po ilgų derybų sutiko atiduoti šv. Andriejaus Bobolės kuną, kurį jie išniekinę buvo iš Polocko nusivežę Maskvon ir tenai muziejuje rodė už pinigų. Šv. Andriejus Bobolė buvo prieš 300 metų Lietuvoje nužudytas rusų kazokų už katalikybės platinimą. Jo kunas iki šiol nesugedęs gulėjo Polocke, o bolševikams jis buvo kaip druska akyse. Dabar stebuklingos relikvijos bus nuvežtos Ryman.